

Bouwstenen voor De Monitor

Versie 20210707	
	Janssen, J., & Wopereis, I. (2021). <i>Bouwstenen voor het ontwerp van een virtuele klas Monitor</i> . Heerlen: Open Universiteit.

We onderscheiden zeven bouwstenen voor het ontwerpen van monitoringsactiviteiten met de virtuele klas voor projectonderwijs: (a) leerdoelen, (b) activiteiten, (c) begeleiding, (d) interactie, (e) beoordeling, (f) groepsamenstelling en (g) faciliteiten.

Specificeer leerdoelen

	Omschrijf de leerinhoud en geef aan door wie en wanneer deze wordt bepaald. Het nadenken over de leerdoelen gaat hand in hand met het nadenken over interactie.
	Bepaal de leerinhoud. Ik wil de monitor inzetten voor het leren van: ☒ vak gerelateerde kennis, vaardigheden en/of competenties ☐ sociale vaardigheden die nodig zijn voor succesvolle uitvoering opdracht
	Licht de leerinhoud toe: <i>De monitor draagt bij aan diepteverwerking van de lesstof (handboek Methoden van onderwijsonderzoek). Studenten gebruiken de inhoud van dit handboek bij het uitwerken van een onderzoeksvoorstel; de keuzes die daarin moeten worden gemaakt voor probleemstelling, onderbouwing van de probleemstelling, vraagstelling en methode.</i> <i>In de virtuele klassen van de monitor bespreken de projectgroepjes op gestructureerde wijze hun twijfels, hun keuzes en de onderbouwing van die keuzes met de docent.</i>
	Bepaal de reikwijdte (scope) van leren. De leerdoelen zijn: ☒ individuele doelen ☒ groepsdoelen
	Bepaal de sturing van leren. De leerdoelen worden vastgesteld door: ☐ de individuele student ☐ de groep studenten ☒ de docent

	<p>Specificeer de timing van doelbepaling. De leerdoelen worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ van tevoren vastgesteld ('fixed') ☒ tijdens de werkvorm (definitief) vastgesteld ('flexible')
	<p>Licht de aard (scope, sturing, timing) van de leerdoelen toe:</p> <p><i>De Monitor staat in dienst van het realiseren van zowel vak-gerelateerde als vakoverstijgende leerdoelen (analytische vaardigheden, samenwerkingsvaardigheden, projectmatig werken, kritisch denken...). In deze monitor zijn alleen vak-gerelateerde leerdoelen vooraf vastgesteld. Het project-gebaseerd didactisch scenario is gericht op realisatie van de leerdoelen van het project. Studenten dienen wel bespreekpunten in en die kunnen gericht zijn op /bijdragen aan ontwikkeling van sociale vaardigheden.</i></p>

Specificeer activiteiten

	<p>Specificeer de activiteiten die de studenten moeten uitvoeren om de leerdoelen te halen en de eventuele fasering hierin. Werkvormen voor samenwerkend leren bestaan uit activiteiten (complexe taken) die een student in principe niet alleen kan uitvoeren.</p>
	<p><i>Beschrijf het type activiteiten</i></p> <p><i>Studenten werken gefaseerd aan de hand van een aantal studietaken aan het project. Op een aantal vastgestelde momenten leveren zij tussenproducten in. Aan deze inlevermomenten zijn monitor sessies gekoppeld, die elk projectgroepje gezamenlijk plant en voorbereid aan de hand van een aantal vragen.</i></p>
	<p><i>Bepaal wie de controle heeft over de taakuitvoering</i></p> <p>Tijdens de Monitor wordt de uitvoering van taken/activiteiten bepaald door:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ de studenten ☒ de docent(en)
	<p><i>Beschrijf de sequentiëring/fasering van activiteiten</i></p> <p><i>De eerste studietaken in dit project-gebaseerd scenario behelzen overwegend zelfstudie aan de hand van leermateriaal waarin uiteenlopende methoden voor onderwijsonderzoek worden beschreven, maar vanaf de start van de cursus worden</i></p>

	<p><i>er ook al groepjes geformeerd die aan de slag gaan met het formuleren van een probleemstelling als onderdeel van het onderzoeksvoorstel (het project).</i></p> <p><i>Op een tweetal momenten (met de optie van een derde) vinden er monitor sessies plaats met de docent. Ongeveer halverwege het traject geven groepjes feedback op de uitwerking van één andere groep.</i></p>
	<p>Bepaal de duur en frequentie van de samenwerking</p> <p>De duur van de samenwerking hele project: 11 weken monitor sessies: 30 minuten</p> <p>De frequentie van samenwerken overall: groepjes bepalen zelf hoe vaak zij (online) samenkomen, groot deel van de samenwerking is schriftelijk. monitor: 2 of 3 keer</p>

Specificeer begeleiding

	<p>De begeleiding kan door diverse actoren worden uitgevoerd, de docent kan verschillende rollen vervullen tijdens het proces van begeleiden, de wijze van communiceren kan variëren en de duur en timing van de begeleiding kan wisselen.</p>
	<p>Bepaal wie begeleidt</p> <p>Studenten worden begeleid door:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ de docent(en) ☒ medestudenten ☒ technologie
	<p>Beschrijf de rol van de docent tijdens de begeleiding:</p> <p><i>In de monitor sessies geeft de docent op basis van een voorbereidingsverslag feedback op de status van het project, feed up (licht zo nodig de specificaties van waar het eindproduct aan moet voldoen toe) en feed forward (adviseert over 'hoe verder op basis van huidige status').</i></p> <p><i>De docent heeft nadrukkelijk een adviesrol als expert. Dit betekent dat feedback en feed forward zo min mogelijk sturend geformuleerd wordt: "jullie hebben gekozen voor... hebben jullie ook overwogen...", "daarover verschillen de meningen..." (bij gerichte vragen). De projectgroep moet zoveel mogelijk ervaren zelf de regie in handen te hebben.</i></p>

	<p><i>Begeleiding door medestudenten heeft de vorm van overall feedback aan de hand van een drietal gerichte vragen, eventueel aangevuld (optioneel) met feedback in de tekst van de concept uitwerking. Ter begeleiding van deze 'begeleiding door peers', wordt een online tutorial aangeboden over het geven en ontvangen van feedback.</i></p> <p>☞ <i>Bij begeleiding door meerdere docenten, is het raadzaam de groepjes van meet af aan te koppelen aan één vaste begeleider.</i></p> <p>☞ <i>Op internet is een veelheid aan instructievideo's beschikbaar over feedback geven, voor zowel docenten als studenten.</i></p>
	<p>Beschrijf de wijze van communicatie tijdens de begeleiding:</p> <p><i>Communicatie vindt deels schriftelijk plaats (voorbereidingsverslag), deels via video-bellen in de virtuele klas.</i></p>
	<p><i>Bepaal de duur en timing van de begeleiding</i></p> <p>☐ continue begeleiding tijdens taakuitvoering in de virtuele klas</p> <p>☒ vaste begeleidingsmomenten tijdens de taakuitvoering</p> <p>☒ begeleiding op aanvraag</p>
	<p>Licht de begeleiding (indien gewenst) kort toe:</p> <p><i>Twee monitor sessies maken vast onderdeel uit van dit specifieke project-gebaseerde scenario's. Afhankelijk van de behoefte is een derde sessie mogelijk.</i></p>

Specificeer interactie

	<p>Interactie tijdens samenwerkend leren heeft een inhoudelijke component en een structuurcomponent. De inhoud van de interactie en focus voor begeleiding hangt sterk samen met de leerdoelen. De structurering van interactie heeft invloed op de taakuitvoering. Het zorgt voor wederzijdse afhankelijkheid binnen de groep en stimuleert de individuele verantwoordelijkheid voor leren.</p>
	<p>De interactie tijdens de Monitor heeft vooral betrekking op:</p> <p>☒ verwerven van vakgerichte kennis en/of vaardigheden</p> <p>☒ monitoren van de taakuitvoering (regulatie)</p> <p>☒ functioneren van de groep (sociale vaardigheden)</p>

	<p>Licht de inhoud van de interactie toe:</p> <p><i>Tijdens de Monitor bespreken de groepjes de voortgang van het project aan de hand van een verslag dat zij maken aan de hand van een aantal gerichte vragen en van tevoren indienen. Afhankelijk van deze vragen en de antwoorden daarop kan de interactie tijdens de monitor zowel betrekking hebben op vakinhoud, als op de voortgang van het project en het functioneren van de groep.</i></p>
	<p><i>Structurering vooraf: afhankelijkheden</i></p> <p>Tijdens dit project-gebaseerd scenario is sprake van:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ <i>beloning-afhankelijkheid: de waardering is (deels) gebaseerd op het groepsresultaat, niet op de individuele prestatie.</i> ☒ <i>taak-afhankelijkheid: om de taak tot een goed einde te brengen is inbreng van elk groepslid noodzakelijk.</i>
	<p>Vat de afhankelijkheid kort samen:</p> <p><i>Beloning-afhankelijkheid: het cijfer voor het gezamenlijke eindproduct is bepalend voor het individuele eindcijfer.</i></p> <p><i>Taak-afhankelijkheid: het eindproduct is nadrukkelijk een gezamenlijke verantwoordelijkheid, maar de groepjes spreken wel een onderlinge taakverdeling af.</i></p>
	<p><i>Structurering tijdens de samenwerking</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ de docent monitort de taakuitvoering en intervenueert indien nodig (bijvoorbeeld feed up, feedback, feed forward; zowel correctief als cognitief) ☒ De docent of de software biedt zelfstudiemateriaal voor samenwerking aan (bijvoorbeeld tutorials, FAQs)
	<p>Vat de structurering tijdens de samenwerking kort samen:</p> <p><i>De docent monitort de taakuitvoering en legt daarbij waar nodig de link met het studiemateriaal, verwijst daar naar terug en zal waar mogelijk en nodig ook wijzen op aanvullend materiaal en literatuur bijvoorbeeld ter ondersteuning van de theoretische en/of methodologische onderbouwing van het onderzoek.</i></p>
	<p><i>Structurering na de samenwerking</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Studenten reflecteren op het leren van de domeinspecifieke kennis en vaardigheden. Zijn de leerdoelen die hierop zijn gericht behaald? (evaluatie) ☐ Studenten reflecteren op de samenwerking in de groep. Zijn de leerdoelen die hierop zijn gericht behaald? (evaluatie)

	<p>Vat de structurering na samenwerking kort samen:</p> <p><i>De monitor is in dit ontwerp volledig gericht op reflectie gedurende de samenwerking, niet daarna, maar het is heel goed mogelijk – indien gewenst – om hier een extra sessie aan te wijden.</i></p> <p><i>Na afloop van de samenwerking, vlak voor het indienen van het eindproduct, is wel voorzien dat studenten reflecteren op de samenwerking in de groep als onderdeel van de beoordelingsprocedure (zie onder 'Beoordeling').</i></p>
---	--

Specificeer beoordeling

	Denk na over hoe wordt vastgesteld of (en in hoeverre) de leerdoelen zijn behaald. Geef aan welke middelen (instrumenten, procedures) je gaat inzetten en aan de hand van welke criteria er wordt beoordeeld. Meer specifiek gaat het om na te denken over de volgende punten: (a) doel, (b) niveau, (c) beoordelaar en (d) taak.
	<p>Bepaal het doel van de beoordeling. De beoordeling is gericht op het:</p> <p>☐ verbeteren/versterken van kennis en/of vaardigheid (formatief)</p> <p>☒ vaststellen of een student verder mag of niet ('pass/fail'; summatief)</p>
	<p>Bepaal het niveau van beoordeling. De beoordeling van de samenwerkingsactiviteit richt zich op:</p> <p>☐ de individuele student</p> <p>☒ het groepsresultaat</p>
	<p>Geef aan wie de beoordelaar is. Tijdens en/of na de Monitor wordt de beoordeling uitgevoerd door de:</p> <p>☐ mede-student (co-assessment; peer-assessment)</p> <p>☐ student zelf (self-assessment)</p> <p>☒ docent</p>
	<p>Bepaal aantal, timing en integratie van beoordelingen. De beoordeling:</p> <p>☐ omvat meerdere beoordelingen, verspreid over de tijd</p> <p>☒ is gericht op grote leereenheden (bijvoorbeeld 'de hele taak')</p>
	Licht de beoordeling toe:

	<p><i>De docent/begeleider beoordeelt het eindproduct aan de hand van een rubric waar studenten zelf ook over beschikken. De rubric is afgestemd op de doorlopende leerlijn onderzoekvaardigheden.</i></p> <p><i>Het cijfer voor het eindproduct is tevens het individuele eindcijfer, tenzij de groep unaniem van mening is dat de individuele bijdragen door omstandigheden dermate uiteen lopen dat dit een individuele beoordeling rechtvaardigt. In dat geval dient de groep een samenwerkingsverslag ter onderbouwing van een individuele weging. Op basis daarvan kunnen individuele eindcijfers maximaal 1 punt verschillen van het cijfer voor het eindproduct.</i></p>
--	--

Specificeer groepssamenstelling

	<p>Ontwerpbeslissingen die betrekking hebben op de compositie van de groep gaan over (a) het aantal groepen en de groeps grootte, (b) criteria voor de indeling van groepen, (c) en hoe lang een groep een eenheid vormt.</p>
	<p>Bepaal het aantal groepen en de groeps grootte:</p> <p>Aantal groepen <i>afhankelijk van aantal studenten in de cursus</i></p> <p>Aantal studenten per groep <i>4</i></p> <p> <i>Er zijn werkvormen waar groepen verschillen qua omvang. Noteer in dat geval de afzonderlijke groeps groottes en typeer iedere groep</i></p>
	<p>Bepaal door wie groepen worden samengesteld. Studenten worden ingedeeld door:</p> <p>☐ de docent(en)</p> <p>☒ de studenten zelf</p> <p>☐ de software (vaak 'ad random' of op volgorde van inschrijving)</p>
	<p>Bepaal op basis van welke criteria groepen worden samengesteld. Studenten worden ingedeeld op basis van:</p> <p>☒ kenmerken los van de taak: leeftijd, gender, vriendschap, woonplaats</p> <p>☐ taakrelevante criteria: gedrag, producten uit vorige fasen van samenwerkend leren</p> <p>☒ toeval (ad random)</p>
	<p>Bepaal de duur van de samenstelling van groepen. De samenstelling van de groep:</p> <p>☒ verandert niet gedurende de taak</p> <p>☐ wijzigt na een bepaalde tijd en/of stap in het oplosproces</p>

	<p><i>Licht samenstelling van de groep(en) toe</i></p> <p><i>Studenten formeren zelf de groepjes op basis van het criterium ‘maximaal 4 per groep’ en daarnaast hun eigen criteria: inhoudelijke interesse, geografische nabijheid, eerdere samenwerking en/of planningen. De omvang en aard van de samenwerkingstaak in dit project-gebaseerd scenario maakt een groepsomvang van 4 studenten optimaal, maar het aantal studenten in de cursus is niet altijd een veelvoud van vier. Vlak voor de deadline voor groepsformatie intervenueert de docent om studenten die nog geen aansluiting bij een groep hebben gevonden toe te wijzen: zijn er nog plekken vrij in een groep of moet er toch een groep van 5 worden gevormd, of twee groepjes van drie.</i></p>
---	---

Specificeer faciliteiten

	<p>Met faciliteiten worden alle middelen bedoeld die groepsleeractiviteiten ondersteunen. Ze hebben betrekking op (a) leermiddelen, (b) technologie en (c) de omgeving waar het groepsleren plaatsvindt en het tijdsbestek waarbinnen de opdracht moet worden uitgevoerd.</p>
	<p>Beschrijf de leermiddelen:</p> <p><i>De Monitor vindt plaats in Collaborate, de virtuele klas van de Open Universiteit. Deze virtuele klas is aangemaakt in het leermanagementsysteem van de universiteit.</i></p> <p><i>Studenten bestuderen een handboek over methoden voor onderzoek, aangevuld met artikelen en andere leermiddelen (studietaken, studeeraanwijzingen, rubric) in het leermanagementsysteem. Verder werken zij het project uit aan de hand van een sjabloon, waarin de beoordelingscriteria van de rubric zijn meegenomen.</i></p> <p><i>De samenwerkingsgroepjes hebben toegang tot een planningstool voor de monitorsessies die een overzicht biedt van beschikbare opties, waar zij kunnen intekenen voor een specifiek sessie (datum/tijd).</i></p> <p><i>De groepjes bereiden de sessie voor aan de hand van een aantal gerichte vragen. De instructie hiervoor is opgenomen in de planningstool.</i></p>
	<p>Beschrijf de technologie:</p> <p><i>De Monitor wordt uitgevoerd in Collaborate, de virtuele klassoftware van de Open Universiteit. Collaborate wordt geïntegreerd in het leermanagementsysteem van de Open Universiteit en wordt daar geïntroduceerd. Studenten betreden de sessie via een link. De sessies vinden in de regel plaats met gebruik van webcam.</i></p>

Beschrijf ruimte en tijd:

De Monitor wordt georganiseerd in Collaborate. Elk groepje heeft voor de duur van de samenwerking aan het project een eigen Virtuele Klas ruimte permanent ter beschikking. Studenten hoeven dan ook niet samen te komen in een fysieke ruimte.

De Monitor sessie vindt plaats in diezelfde ruimte: de docent schuift als het ware aan bij de groep. De tijd die is gereserveerd voor de Monitor staat vast (30 minuten).